

(Εκλογική Αίτηση Αρ. 5/2006)

[REDACTED]

Αιτήτρια,

v.

- 1. [REDACTED],
- 2. [REDACTED],
- 3. [REDACTED],
- ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΚΛΟΓΗΣ,
- 4. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
- 5. [REDACTED],
- 6. [REDACTED] ([REDACTED]),

Καθ' ων η αίτηση.

(Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006)

[REDACTED],

Αιτήτρια,

v.

- 1. [REDACTED],
- ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΚΛΟΓΗΣ,
- 2. [REDACTED],
- 3. [REDACTED] ([REDACTED]),
- 4. [REDACTED],
- 5. [REDACTED],

Καθ' ων η αίτηση.

(Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 4/2006, 5/2006, 7/2006)

Εκλογικές Αιτήσεις ? Εναντίον της εκλογής δύο συγκεκριμένων προσώπων ως βουλευτών ? Ισχυρισμοί ότι ο Γενικός Έφορος Εκλογής εσφαλμένα θεώρησε, στη βάση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, πως το κόμμα στο οποίο ανήκαν οι εκλεγέντες βουλευτές συμμετείχε στη δεύτερη κατανομή των εδρών, κατά την οποία και προσκυρώθηκαν σ' αυτό οι δύο έδρες ? Κατά πόσο υπήρχε συμμόρφωση με τον Εκλογικό Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς του 1981 ? Ποίος ο ενδεδειγμένος τρόπος εξέτασης μιας εκλογικής αίτησης.

Εκλογοδικείο ? Εξουσία του Εκλογοδικείου ? Οριοθετείται από τον Εκλογικό Νόμο που θεσπίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατ' εξουσιοδότηση του Συντάγματος.

Εκλογές ? Βουλευτικές εκλογές ? Εφαρμοστέες αρχές σε σχέση με την υποβολή υποψηφιοτήτων προκειμένου περί συνδυασμού συνασπισμού κομμάτων και προκειμένου περί συνδυασμού ενός μόνο κόμματος ? Άρθρο 22 (4) του Εκλογικού Νόμου.

Με τις παρούσες Εκλογικές Αιτήσεις οι αιτητές υποστηρίζουν ότι το [REDACTED] ΚΑΙ ΤΟ [REDACTED] κατήλθαν στις βουλευτικές εκλογές της 21ης Μαΐου, 2006, ως συνδυασμός συνασπισμού δύο κομμάτων και ως εκ τούτου και σύμφωνα με το Άρθρο 33 (2)(α)(I I) του Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου του 1979, (Ν.72/79) όπως τροποποιήθηκε, δεν θα έπρεπε να συμμετάσχουν στη δεύτερη κατανομή εδρών, κατά την οποία εξελέγησαν ως βουλευτές οι καθ' ων η αίτηση κ. κ. [REDACTED] και [REDACTED] αφού δεν είχαν συγκεντρώσει ποσοστό 10% των εγκύρων ψηφοδελτίων, ποσοστό που είναι κοινώς παραδεκτό πως δεν συγκέντρωσαν.

Οι δικηγόροι των καθ' ων η αίτηση ήγειραν τα ακόλουθα δύο νομικά ζητήματα σε σχέση με την εγκυρότητα των Εκλογικών Αιτήσεων τα οποία εξετάστηκαν προδικαστικά:

- (α) Κατά πόσο στις Εκλογικές Αιτήσεις περιλαμβάνονται ως διάδικοι όλα τα πρόσωπα που ενδεχομένως επηρεάζονται από την έκβασή τους, και
- (β) Δεδομένης της παραδοχής των αιτητών πως το [REDACTED] κατά την υποβολή των υποψηφιοτήτων στο Γενικό Έφορο Εκλογής δηλώθηκε δια του αρχηγού του ως συνδυασμός ενός κόμματος, κατά πόσο εγείρεται προς εξέταση από το Εκλογοδικείο το ζήτημα που προβάλλουν οι αιτητές σε σχέση με τη συμμετοχή του [REDACTED] στη δεύτερη κατανομή.

Αποφασίστηκε ότι:

1. Η μη συμπερίληψη στις εκλογικές αιτήσεις των ενδιαφερομένων βουλευτών κ. κ. [REDACTED] και [REDACTED] ως διαδίκων, που σύμφωνα με την ίδια τη θέση των αιτητών, αν γινόταν δεκτή, θα απωλέσουν τις έδρες τους, καθιστά τις εκλογικές αιτήσεις εν τη γενέσει τους μη έγκυρες.
2. Το [REDACTED] ικανοποίησε τις πρόνοιες του Άρθρου 22 του Εκλογικού Νόμου παρουσιαζόμενο στους ψηφοφόρους ως συνδυασμός ενός κόμματος. Στο σχετικό ψηφοδέλτιο της επίδικης εκλογής σε όλες τις επαρχίες, δείγμα του οποίου κατατέθηκε, παρουσιάζεται το [REDACTED] ως ένα κόμμα με το συνδυασμό των υποψηφίων του κάτω από το όνομα και το έμβλημα του κόμματος. Αυτή είναι και η πραγματικότητα της εκλογής που δημιουργείται από τις πρόνοιες του Νόμου.

Οι εκλογικές αιτήσεις απορρίφθηκαν με έξοδα που θα υπολογιστούν από τον πρωτοκολλητή και θα εγκρίνει το Δικαστήριο.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Κουδουνάρης ??. v. Χ"Παναγιώτου ??. [\(1992\) 1 A.A.Δ. 436](#),

Αστζιάν v. Καλαϊτζιάν [\(1992\) 1 A.A.Δ. 287](#),

Γεωργιάδης v. Χάσικου ([1991\) 1 A.A.Δ. 1136](#),

Παρισινός v. Κυρι?κο? κ.?. ([2002\) 1 A.A.Δ. 627](#).

Εκλογικές Αιτήσεις.

Μ. Χριστοφίδης, για τον Αιτητή, στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 4/2006.

Μ. Χριστοφίδης με Ε. Φλουρέντζου, για την Αιτήτρια, στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 5/2006.

Αλ. Ταλιαδώρος, για την Αιτήτρια, στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006.

Λ. Βραχίμης προσωπικά και για Στ. Αμερικάνο, για τους Καθ' ων η αίτηση 1 και 5, στις Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 4/2006 και 5/2006 και για τους Καθ' ων η αίτηση 2 και 4 στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006.

Χρ. Κληρίδης με Ξ. Ξενοφώντος, για τον Καθ' ου η αίτηση 2, στις Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 4/2006 και 5/2006 και για τον Καθ' ου η αίτηση 5 στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006.

Ρ. Παπαέτη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση 3 και 4, στις Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 4/2006 και 5/2006 και για τον Καθ' ου η αίτηση 1, στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006.

Καμιά εμφάνιση για τους Καθ' ων η αίτηση 3, στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006.

Καμιά εμφάνιση για τους Καθ' ων η αίτηση 6, στις Εκλογικές Αιτήσεις Αρ. 4/2006 και 5/2006 και για τους Καθ' ων η αίτηση 3 στην Εκλογική Αίτηση Αρ. 7/2006.

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Π.: Οι ενώπιον μας τρεις Εκλογικές Αιτήσεις είναι σχετικές και γ' αυτό συζητήθηκαν μαζί. Αφορούν τις βουλευτικές εκλογές της 21ης Μαΐου, 2006. Ο αιτητής στην Εκλογική Αίτηση αρ.4/06 ήταν υποψήφιος βουλευτής του κόμματος

«[REDACTED]» στην Εκλογική Περιφέρεια Αμμοχώστου, η αιτήτρια στην Εκλογική Αίτηση αρ.5/06 υποψήφια βουλευτής του κόμματος «[REDACTED]» [REDACTED] επίσης στην Εκλογική Περιφέρεια Αμμοχώστου, και η αιτήτρια στην 7/06 υποψήφια βουλευτής πάλιν στην Εκλογική Περιφέρεια Αμμοχώστου του κόμματος «[REDACTED]».

Και με τις τρεις Εκλογικές Αιτήσεις επιδιώκεται η κήρυξη από το Εκλογοδικείο ως άκυρης της εκλογής και της ανακήρυξης ως βουλευτών των [REDACTED] και [REDACTED] [REDACTED] υποψηφίων βουλευτών του κόμματος «[REDACTED]», που εκλέγησαν στην εκλογική περιφέρεια Αμμοχώστου και Λεμεσού αντίστοιχα. Νομικό έρεισμα της πιο πάνω θεραπείας αποτελεί η εισήγηση των δικηγόρων των αιτητών πως εσφαλμένα ο Γενικός Έφορος Εκλογής θεώρησε, στη βάση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, πως το «[REDACTED]» συμμετείχε στη δεύτερη κατανομή των εδρών, κατά την οποία και προσκυρώθηκαν σ' αυτό οι δύο έδρες, τις οποίες κατέλαβαν οι [REDACTED] και [REDACTED]. (Στην πρώτη κατανομή προσκυρώθηκε μία έδρα στο [REDACTED], την οποία κατέλαβε ο αρχηγός του. Αυτή η έδρα δεν αμφισβητείται). Επί του προκειμένου οι δικηγόροι των αιτητών ισχυρίζονται πως το [REDACTED] κατήλθε στις εκλογές ως συνδυασμός συνασπισμού δύο κομμάτων ([REDACTED] και [REDACTED]) και ως εκ τούτου, και σύμφωνα με το άρθρο 33(2)(α)(II) του Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου του 1979, (Ν.72/79) όπως τροποποιήθηκε, για να συμμετάσχει στη δεύτερη κατανομή εδρών θα έπρεπε να είχε συγκεντρώσει ποσοστό 10% των εγκύρων ψηφοδελτίων, ποσοστό που είναι κοινώς παραδεκτό πως δεν συγκέντρωσε.

Οι δικηγόροι των καθ'ων η αίτηση εγείρουν αριθμό προδικαστικών ενστάσεων προσβάλλοντας την εγκυρότητα των Εκλογικών Αιτήσεων. Με οδηγίες όμως του Εκλογοδικείου αποφασίστηκε να συζητηθούν προδικαστικά δύο μόνο νομικά ζητήματα, η επίλυση των οποίων είτε θα οδηγήσει στην απόρριψη των Εκλογικών Αιτήσεων ή βεβαίως στη συνέχιση της συζήτησης τους εφ'όλης της ύλης. Τα δύο νομικά ερωτήματα είναι τα εξής:

(α) Κατά πόσο στις Εκλογικές Αιτήσεις περιλαμβάνονται ως διάδικοι όλα τα πρόσωπα που ενδεχομένως επηρεάζονται από την έκβαση της, και

(β) εφόσον είναι παραδεκτό από τους αιτητές πως το [REDACTED] δια του αρχηγού του δηλώθηκε την ημέρα της υποβολής των υποψηφιοτήτων στο Γενικό Έφορο Εκλογής ως συνδυασμός ενός κόμματος και όχι ως συνδυασμός συνασπισμού κομμάτων, κατά πόσο εγείρεται προς εξέταση από το Εκλογοδικείο το ζήτημα που προβάλλουν οι αιτητές, ότι δηλαδή δεν θα έπρεπε να συμμετάσχει στη δεύτερη κατανομή εδρών, εφόσον δεν συγκέντρωσε το 10% των ψήφων, επειδή, κατά τον ισχυρισμό των αιτητών, το [REDACTED] διεκδίκησε στην πραγματικότητα τις εκλογές ως συνδυασμός συνασπισμού δύο κομμάτων, [REDACTED] και [REDACTED]

Για την εξέταση του 1^{ου} προδικαστικού ζητήματος ο Γενικός Έφορος Εκλογής κ. [REDACTED] κατέθεσε στο Εκλογοδικείο, και έγινε κοινώς αποδεκτό, έγγραφο στο οποίο αναφέρεται πως στην περίπτωση που θα κριθεί ότι το [REDACTED], για τους λόγους που επικαλούνται οι δικηγόροι των αιτητών δεν θα έπρεπε να συμμετάσχει στη δεύτερη κατανομή, εκτός από τους κ.κ. [REDACTED] και [REDACTED] που είναι καθ'ων η αίτηση στις Εκλογικές Αιτήσεις και θα απωλέσουν τις έδρες τους, θα απωλέσουν επίσης τις έδρες τους και οι κ.κ. [REDACTED] του [REDACTED] στην περιφέρεια Λευκωσίας και [REDACTED] του [REDACTED] στην περιφέρεια Λεμεσού. Οι δε τελευταίοι εκλεγέντες βουλευτές δεν είναι διάδικοι στις Εκλογικές Αιτήσεις.

Έχουμε τη γνώμη πως και οι δυο προδικαστικές ενστάσεις είναι νομικά βάσιμες και πρέπει να επιτύχουν. Η μη συμπερίληψη στις Εκλογικές αιτήσεις των ενδιαφερομένων βουλευτών κ.κ. [REDACTED] και [REDACTED] ως διαδίκων, που σύμφωνα με την ίδια τη θέση των αιτητών, αν γινόταν δεκτή, θα απωλέσουν τις έδρες τους, καθιστά τις Εκλογικές Αιτήσεις εν τη γενέσει τους μη έγκυρες. Η εισήγηση των δικηγόρων των αιτητών πως το Εκλογοδικείο θα μπορούσε να θεραπεύσει την κατάσταση, δίδοντας το ίδιο ειδοποίηση στα πιο πάνω πρόσωπα για να παρέμβουν αν ήθελαν, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Η εξουσία του Εκλογοδικείου οριοθετείται από τον Εκλογικό Νόμο που θεσπίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατ'εξουσιοδότηση του Συντάγματος, άρθρο 145. Αποδοχή τέτοιου αιτήματος θα ισοδυναμούσε με παράταση ουσιαστικά του χρόνου καταχώρισης νέας εκλογικής αίτησης, κάτι που δεν μπορεί να γίνει γιατί η προθεσμία που προβλέπεται στο Νόμο (άρθρο 57(4)) είναι επιτακτική. Στην υπόθεση **Κουδουνάρης κ.ά. v. Χ" Παναγιώτου κ.ά. (1992) 1 Α.Α.Δ. 436**, το Εκλογοδικείο έκρινε πως στην εκλογική αίτηση διάδικοι πρέπει να είναι απαραίτητα όλοι οι επηρεαζόμενοι βουλευτές. Γενικά, η ορθή διατύπωση της Εκλογικής Αίτησης, σύμφωνα με το Νόμο και τους σχετικούς

Κανονισμούς του 1981, αποτελεί ουσιαστική επιταγή και επομένως απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκυρότητα της αίτησης. (Δες, μεταξύ άλλων, και **Ασιζιάν v. Καλαϊτζιάν (1992) 1 A.A.D.287**, **Γεωργιάδης v. Χάσικου (1991) 1 A.A.D. 1136**, **Παρισινός v. Μαρίας Κυριακού κ.ά. (2002) 1 A.A.D. 627**).

Η εισήγηση επομένως πως οι αιτητές δεν μπορούσαν να προβλέψουν το ενδεχόμενο αποτέλεσμα στις Εκλογικές τους Αιτήσεις για να υποθέσουν ποίοι θα επηρεάζονταν, δίδοντας μάλιστα ως παράδειγμα αιτητή ο οποίος είναι αναλφάβητος, για τους νομικούς λόγους που αναπτύξαμε δεν ευσταθεί. Εκλογική αίτηση, με την οποία επιδιώκεται η ανατροπή της ύψιστης ετυμηγορίας του λαού, της επιλογής δηλαδή των αξιωματούχων της πολιτείας, δεν εξετάζεται διαδικαστικά όπως μία πολιτική υπόθεση στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου ή ατομική προσφυγή στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου. Εφαρμόζονται αυστηρά οι πρόνοιες του Εκλογικού Νόμου και των Κανονισμών χωρίς οποιαδήποτε χαλάρωση.

(β) Οι πρόνοιες του άρθρου 22 του Εκλογικού Νόμου είναι σαφείς. Η παράγραφος 4 έχει ως ακολούθως:

«(4) Ο συνδυασμός καταρτίζεται δια δηλώσεως υποβαλλομένης εις τον Έφορον την ημέραν της υποβολής υποψηφιοτήτων προκειμένου μεν περί συνδυασμού ενός μόνον κόμματος υπό του αρχηγού του κόμματος ή της διοικούσης αρχής αυτού ή του υπ' αυτών διορισθέντος αντιπροσώπου, προκειμένου δε περί συνδυασμού συνασπισμού κομμάτων υπό των αρχηγών τούτων ή των διοικουσών ταύτα αρχών ή υπό του υπ' αυτών διορισθέντος αντιπροσώπου και προκειμένου περί συνδυασμού ανεξαρτήτων υπό των αποτελούντων τον συνδυασμόν υποψηφίων. Η δήλωσις εάν μεν πρόκειται περί συνδυασμού ενός μόνον κόμματος δέον να περιέχη το όνομα του κόμματος και τα ονόματα των αποτελούντων τον συνδυασμόν υποψηφίων με βάση την αλφαβητική σειρά του επωνύμου τους με εξαίρεση τον αρχηγό του κόμματος ή αυτόν που υποδεικνύεται από τον αρχηγό για τους σκοπούς εκλογής και, σε περίπτωση συνασπισμού κομμάτων, τους αρχηγούς του συνασπισμού κομμάτων ή αυτούς που υποδεικνύονται από τους αρχηγούς για τους σκοπούς εκλογής, τα ονόματα των οποίων προτάσσονται του συνδυασμού, αντίστοιχα, εάν δε πρόκειται περί συνδυασμού, τα ονόματα των αποτελούντων τον συνασπισμόν κομμάτων και τα ονόματα των ούτω συνεργαζομένων υποψηφίων, με βάση την αλφαβητική σειρά του επωνύμου τους με εξαίρεση τον αρχηγό του

κόμματος ή αυτόν που υποδεικνύεται από τον αρχηγό για τους σκοπούς εκλογής και, σε περίπτωση συνασπισμού κομμάτων, τους αρχηγούς του συνασπισμού κομμάτων ή αυτούς που υποδεικνύονται από τους αρχηγούς για τους σκοπούς εκλογής, τα ονόματα των οποίων προτάσσονται του συνδυασμού, αντίστοιχα.» (υπογραμμίζουμε τις ουσιαστικές πρόνοιες που αφορούν στην υπόθεση).

Οι δικηγόροι των αιτητών εισηγούνται πως δεν έχει σημασία αν το κόμμα [REDACTED] δηλώθηκε από τον αρχηγό του ως «συνδυασμός υποψηφίων του κόμματος αυτού». Οι ίδιοι θέλουν να παρουσιάσουν μαρτυρία στο Εκλογοδικείο για να αποδείξουν πως στην πραγματικότητα το [REDACTED] ήταν συνδυασμός συνασπισμού δύο κομμάτων [REDACTED] και [REDACTED]. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε ότι δεν ενδιαφέρει πώς παρουσιάζεται ένα κόμμα στους ψηφοφόρους αλλά τι στην πραγματικότητα είναι. Έχουμε τη γνώμη πως η πιο πάνω θέση είναι νομικά εσφαλμένη. Ο Εκλογικός Νόμος, όπως υπεδείχθη πιο πάνω, προβλέπει ρητά και με λεπτομέρεια πώς ακριβώς θέλει να παρουσιαστεί στις εκλογές ένας ανεξάρτητος υποψήφιος ή ο συνδυασμός ενός κόμματος ή ο συνδυασμός συνασπισμού κομμάτων. Αναλόγως δε της δικής του επιλογής εγγράφεται στον Γενικό Έφορο Εκλογής και η εγγραφή αυτή δημοσιεύεται. Πράγματι, και σε αντίθεση με την εισήγηση των δικηγόρων των αιτητών, ο Νόμος προβλέπει πως ο ανεξάρτητος ή ο συνδυασμός ενός κόμματος ή ο συνδυασμός συνασπισμού κομμάτων παρουσιάζονται στον ψηφοφόρο όπως οι ίδιοι επιλέγουν, τηρώντας τις πρόνοιες του άρθρου 22. Στο σχετικό ψηφοδέλτιο της επίδικης εκλογής σε όλες τις επαρχίες, δείγμα του οποίου κατατέθηκε, παρουσιάζεται το [REDACTED] ως ένα κόμμα με το συνδυασμό των υποψηφίων του κάτω από το όνομα και το έμβλημα του κόμματος. Αυτή είναι και η πραγματικότητα της εκλογής που δημιουργείται από τις πρόνοιες του Νόμου. Δεν μπορεί να εξεταστεί οποιαδήποτε άλλη κατάσταση για την οποία ενδεχομένως υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, προσεγγίσεις και ερμηνείες. Οι εκλογές διεξάγονται όπως προβλέπει ο Νόμος και στη βάση συγκεκριμένων δεδομένων που καθορίζονται σ' αυτόν.

Ενόψει των ανωτέρω οι τρεις Εκλογικές Αιτήσεις απορρίπτονται, με έξοδα που θα υπολογιστούν από τον πρωτοκολλητή και θα εγκρίνει το Δικαστήριο.

Οι εκλογικές αιτήσεις απορρίπτονται με έξοδα που θα υπολογιστούν από τον πρωτοκολλητή και θα εγκρίνει το Δικαστήριο.

cylaw.org: Από το ΚΙΝΟΠ/CyLii για τον [Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο](#)